

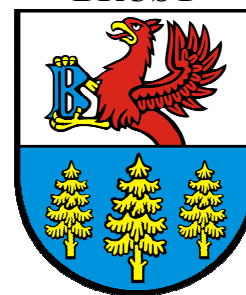
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

SOŁECTWO MĘCIKAŁ

Obszar o charakterze turystyczno - rekreacyjnym uwarunkowany o naturalne walory przyrodniczo - kulturalne, wspierający ochronę środowiska i dziedzictwa kulturowego w celu poprawy jakości życia społeczności lokalnej.

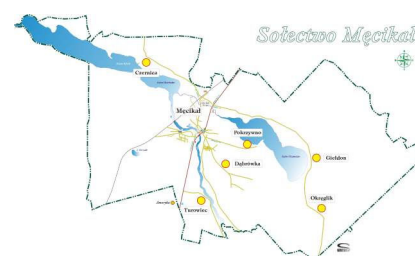

BRUSY

**Rada Sołecka
Sołectwa Męcikał**

W dawniejszych czasach, gdy nie było mostu na rzecze przejeżdżano końmi w bród. Muł rzeczny, zwany kałem, męczył przejeżdżających, stąd nazwa Męczykał, później Męcikał.

Redakcja:

- Waldemar Gregus – członek Rady Sołeckiej

W opracowaniu programu rozwoju sołectwa Męcikał brali udział:

- Edward Januszewski – Przewodniczący Rady Sołeckiej w Męcikale
- Stanisław Weltrowski – Radny Miasta i Gminy Brusy
- Eugeniusz Fredek – 27 ŚDH im. Adama Mickiewicza w Męcikale
- Grzegorz Leszczyński – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Męcikale
- Stefan Ossowski – Prezes OSP Męcikał
- Jerzy Ferlin – Naczelnik OSP Męcikał
- Jacek Jażdżewski – OSP Męcikał
- Michał Kobus – WKS Brda Męcikał
- Ludwik Drozdowski – WKS Brda Męcikał
- Małgorzata Jankowska – Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą
- Jadwiga Drozdowska – Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą
- Monika Gregus – Stowarzyszenie Promujmy Męcikał
- Leszek Pultyn – Inżynier Nadzoru, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu, Nadleśnictwo Czersk
- Jerzy Świerczek – Emerytowany Leśniczy ze Spierwi
- Piotr Szulc

I. WSTĘP:

Podstawą rozwoju Sołectwa Męcikał jest dokument pn. „**Plan Odnowy Miejscowości**”, który określa perspektywę działań wskazanych przez mieszkańców do realizacji w okresie co najmniej 7 lat.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego dla sołectwa. Obowiązek opracowania programu wynika z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, Działanie Osi 3 - Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej, Działanie 3.4. - **Odnowa i rozwój wsi** i dotyczy przede wszystkim inwestycji, których wykonanie może być dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz innych środków zewnętrznych.

Odnowa wsi to koncepcja rozwoju obszarów wiejskich w procesach zrównoważonego rozwoju na terenach Unii Europejskiej, wskazująca cele i zasady ich funkcjonowania oraz sposoby dochodzenia do założonych standardów, gwarantujących pomyślność ekonomiczną ludności wiejskiej oraz zapewnienie ochrony dziedzictwu kulturowemu i przyrodniczemu.

Plany Odnowy Miejscowości winny zakładać rozwój środowisk wiejskich, z uwzględnieniem ich wartości kulturowych, interesów społeczno-ekonomicznych i specyfiki środowiska przyrodniczego. Trudno jednak już dzisiaj proponować plany odnowy miejscowości bez uwzględniania wymogów społeczeństwa informatycznego, dla którego nowoczesne przekazniki informacji stwarzają możliwość eliminacji dotychczasowych ograniczeń w wielu sferach działalności życiowej i zawodowej mieszkańców wsi. Nowoczesne przekazniki informacji dają również zupełnie realną możliwość poprawy wiejskiego systemu edukacji, a przede wszystkim rzeczywistego zdemokratyzowania dostępu młodzieży wiejskiej do wszystkich szczebli systemu edukacyjnego, co stanowi warunek konieczny awansu cywilizacyjnego polskiej wsi.

W skomplikowanych realiach gospodarczych i społeczno-kulturowych polskiej wsi realizacja programów jej odnowy pozostaje ściśle powiązana z funduszami Unii Europejskiej. Za najważniejsze w tym kontekście należy uznać Fundusze Strukturalne, ale na uwagę zasługują też środki Wspólnej Polityki Rolnej. Te ostatnie bowiem obejmują tylko pewną część mieszkańców wsi. Fundusze Strukturalne są kierowane do aktywnych społeczności wiejskich.

Działania w ramach odnowy i rozwoju wsi powinny wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi to rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Zakres działań/inwestycji, kwalifikujących się do udzielenia pomocy finansowej:

- 1) Budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów
 - a) pełniących funkcję publiczne, społeczno - kulturalne, rekreacyjne i sportowe
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury
- 2) Kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej
- 3) Budowa, remont lub przebudowa infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno - kulturalnych
- 4) Zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne
- 5) Odnowa, eksponowanie lub konserwacja lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci

6) Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej oraz tradycji zawodów

Bez dostępu do Funduszy Strukturalnych trudno byłoby w naszym kraju, województwie, powiecie a także gminie i wsi uruchomić regionalną i lokalną politykę rozwoju, realizowaną w duchu założeń odnowy wsi, która wiąże efekty gospodarcze z racjonalnym wykorzystaniem zasobów lokalnych, a poprawę warunków życia także z ochroną środowiska przyrodniczego i architektoniczno - krajobrazowych walorów przestrzeni.

Dokument „Plan Odnowy Miejscowości” zostanie poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony na Zebraniu Wiejskim.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące próbą autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sporządzających opracowanie, przy czym warto podkreślić, iż propozycje działań pozostawiono w formie zbliżonej do proponowanej przez uczestników spotkań.

Dokument został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale mieszkańców sołectwa Męcikał.

W tworzeniu Planu Odnowy Miejscowości dla sołectwa Męcikał zostało włączonych kilkanaście osób, będących reprezentantami środowisk społecznych oraz mieszkańców sołectwa.

II. CHARAKTERYSTYKA SOŁECTWA MĘCIKAŁ:

Sołectwo Męcikał położone jest w południowej części województwa pomorskiego, w powiecie chojnickim, w południowej części gminy Brusy, na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego.

Sołectwo Męcikał graniczy: od północnego - zachodu z Sołectwem Wielkie Chełmy, od północy z Sołectwem Czyczkowy, od północnego - wschodu z Sołectwem Czarniż, od południowego - wschodu z Sołectwem Rytel (Gmina Chojnice), od południa z Sołectwem Klonia (Gmina Chojnice), od południowego - zachodu z Sołectwem Kłodawa (Gmina Chojnice), od zachodu z Sołectwem Charzykowy (Gmina Chojnice) oraz Sołectwem Swornegacie (Gmina Chojnice).

Spora część mieszkańców znajduje zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, głównie w Brusach, Czersku i Chojnicach.

Przez teren Sołectwa Męcikał przepływa rzeka Brda.

Wieś Męcikał jest siedzibą sołectwa, w którego skład wchodzi również miejscowości: Czernica, Dąbrówka, Gieldon, Okręglik, Parowa, Pokrzywno, Spierwia, Struga i Turowiec. Sołectwo Męcikał liczy 603 mieszkańców, z czego 398 osób mieszka w Męcikale (stan na dzień 31.12.2008r.)

MĘCIKAŁ (kaszb. Măcëkôł) - dawna nazwa Menczykał, Mendczikał, Męcikały. Wieś na trasie Chojnice - Kościerzyna, powstała w miejscu średniowiecznej karczmy, położonej przy brodzie nad brzegami rzeki Brdy. Na terenie wsi odkryto ślady osadnictwa z epoki kamienia.

Pierwsza wzmianka o miejscowości - lustracja w 1570 roku wymienia osiedle na zachodnich Zaborach, niewspomniane we wcześniejszych zapisach źródłowych. Chodzi tutaj o Męcikał - znajdowała się tu wówczas jedna z pięciu śródleśnych karczem starostwa tucholskiego. Męcikałski karczmarz użytkował także jaz na Bredzie i grunt, położony na drugim brzegu tej rzeki. Osada dość szybko się rozrastała tak, iż w pierwszej połowie XVII wieku znajdowały się w niej już stale cztery karczmy i ogród. W 1632 roku posiadaczami karczem byli: Jan Januszewski, Maciej Giersz, wdowa po Jakubie Gierszu i Jędrzej Stośk, natomiast ogrodu - Jan Kleń. Wszyscy oni użytkowali wspólnie piec smolny i jazy na Brdzie. Karczmarze mogli się wykazać przywilejami, uzyskanymi od któregoś z Żalińskich, jednak bez królewskiego potwierdzenia. Karczmy znajdowały się po obu brzegach rzeki. Z nieco późniejszych danych wynika, że do każdej z nich należało po około 10 morgów roli. Jan Januszewski i Maciej Giersz odnotowani zostali również w latach 1642 - 1649, a oprócz nich: Piotr i Marcin Lierszowie, Jan Stośk (prawdopodobnie potomek Jędrzeja), Mikołaj Kruk i Mikołaj Dusi.

Szkoła w Męcikale - z chwilą wybudowania w 1865 roku 2 izbowej szkoły do tamtejszego obwodu przyłączono Pokrzywno. Drugim z kolei nauczycielem w Męcikale był Augustyn Hamerski, który pracował tam nieprzerwanie przez 46 lat.

Kapliczki i krzyże przydrożne - szczególnie dużo kapliczek powstało w okresie międzywojennym. Wyrażały nie tylko siłę wiary ojców, ale i wolnego ducha polskiego. Nie przypadkowo często patronowała im Matka Boża Królowa Korony Polskiej. Taka właśnie kapliczka - figura ufundowana w 1938 r. zlokalizowana na krańcu wsi w Męcikale (obecnie przy ul. 3 Maja 23) przed swoim domem - przez Józefę z Januszewskich i Bernarda Żmudę Trzebiatowskiego. Trzebiatowski - to długoletni nauczyciel w Męcikale. Tamże w ogrodzie rodzinnego domu jego żony (obecnie przy ul. Nad Brdą) stoi piękny drewniany krzyż wykonany w 1920 r. przez miejscowego cieślę Pawła Chabowskiego.

Historia budowy Kaplicy w Męcikale - budowę kościoła w Męcikale można datować od roku 1989, kiedy to na zebraniu wiejskim w Męcikale Pani Jadwiga Głowczewska zabierając głos oświadczyła, iż odda część swojego gruntu pod warunkiem, że na nim powstanie kaplica.

W dniu 09 marca 2002 r. Pani Głowczewska wraz z Błażem Głowczewskim i jego żoną oraz radnym Powiatu Chojnickiego-Stanisławem Weltrowskim udała się do biura parafialnego w Brusach. Złożyła tam oświadczenie następującej treści: *Ja Jadwiga*

Głowczewska właścicielka gospodarstwa rolnego w Męcikale oświadczam, iż na rzecz Parafii Rzymsko Katolickiej w Brusach przekazuję w formie darowizny część gruntu swojego gospodarstwa przy szosie chojnickiej z przeznaczeniem na budowę kaplicy dla mieszkańców Męcikała.

Zapisu notarialnego dokonano w roku 2005. Następnie na zebraniu wiejskim w dniu 06 grudnia 2005 r. mieszkańcy Męcikała w obecności Ks. Prałata Zdzisława Wirwickiego opowiedzieli się za budową kaplicy w Męcikale. Został powołany Komitet Budowy Kaplicy, w skład, którego weszli:

1. Teresa Breska
2. Eugeniusz Fredyk
3. Edward Januszewski
4. Roman Januszewski
5. Grzegorz Leszczyński
6. Barbara Miszewska
7. Leszek Pulaty

8. Krystyna Spierewka
9. Piotr Szulc
10. Stanisław Weltrowski

W dniu 12 grudnia 2005 r. Komitet Budowy Kaplicy dokonał ukonstytuowania się przyjmując nazwę Społeczny Komitet Budowy Kaplicy w Męcikale oraz wybierając zarząd, w skład którego weszli:

1. Stanisław Weltrowski - przewodniczący
2. Edward Januszewski - zastępca przewodniczącego
3. Roman Januszewski - sekretarz
4. Teresa Breska - skarbnik
5. Barbara Miszewska - skarbnik

Mieszkańcy Męcikała podczas porządkowania terenu pod budowę Kaplicy pw. Błogosławionego Księdza Józefa Jankowskiego

Ponadto na zebraniu omówiono przygotowania do prac projektowych oraz zakres i formę zbiórki środków finansowych na planowaną inwestycję.

Po akceptacji Kurii Biskupiej w Pelplinie ustalono, iż prace projektowe wykona Pan Jan Belzerowski z Chojnic, jednocześnie podkreślając, aby wieża kościoła miała charakter ogólnospołeczny, tzn., aby pełniła funkcję wieży widokowej.

Społeczny Komitet Budowy Kaplicy w Męcikale oraz mieszkańcy Męcikała ustalili, iż budowana świątynia będzie pod wezwaniem Błogosławionego Księdza Józefa Jankowskiego Patrona Miasta i Gminy Brusy. Podjęto również decyzję o poświęceniu placu budowy oraz krzyża.

W dniu 06 maja 2006 r. o godz. 15³⁰ Ksiądz Biskup Diecezjalny w obecności kapłanów i społeczeństwa Męcikała dokonał poświęcenia nowo postawionego krzyża oraz placu budowy. Warto dodać, iż drewno na krzyż użyczyło Nadleśnictwo Przymuszewo.

Po otrzymaniu pozwolenia na budowę w dniu 17 kwietnia 2007 r. rozpoczęto budowę świątyni.

Wszystkie prace geodezyjne wykonał Pan Jan Gadzała z Brus.

Dnia 12 maja 2007 r. w obecności wielu gości i mieszkańców Męcikała Ksiądz Biskup Diecezjalny Jan Bernard Szłaga dokonał poświęcenia aktu erekcyjnego

oraz wmurowania kamienia węgielnego w fundamenty budowanej kaplicy.

Prace murarskie wykonuje firma rodzinna Pana Zbigniewa Janikowskiego z Brus. Drewno na wykonanie więźby dachowej ofiarowały w formie darowizny: Nadleśnictwo Przymuszewo, Nadleśnictwo Czersk oraz Nadleśnictwo Rytel.

⇒ kaplica budowana jest na:

300 osób

- ⇒ wymiary świątyni:
 - szerokość - 12 m
 - długość - 28 m
 - powierzchnia zabudowy - ok. 336 m²
 - kubatura - ok. 2184 m³
- ⇒ wysokość wieży widokowej: - 32 m
- ⇒ punkt (platforma) widokowy na wysokości: - 22 m

Jedną z formą pozyskiwania środków na budowę Kaplicy p.w. Błogosławionego Księdza Józefa Jankowskiego w Męcikale jest sprzedaż cegiełek.

Pomnik - obelisk kamienny dla uczczenia pamięci partyzantów Henryka Grabosza (żołnierzy Gryfa Pomorskiego działających w okolicach Męcikała, gdzie zlokalizowany był schron pod kryptonimem Zielony Pałac) zamordowanych w 1944 r. w walce z okupantem hitlerowskim.

CZERNICA - to wieś leżąca po obu stronach szosy Męcikał - Laska, była osada młyńska i leśna nad strugą Czernicki Rów. Znajdują się tu ośrodki wypoczynkowe. W 1998 roku powstała kapliczka, która upamiętnia udział papieża Jana Pawła II w spływach kajakowych rzeką Brdą w 1953 i 1966 r. Znajduje się tu murowany czynny młyn z początku XX w., którego lokalizacja została odnotowana już w 1648 r. Po przeciwnej stronie drogi znajduje się zabudowa drewniana w postaci domu mieszkalnego i budynków gospodarczych z II połowy XIX w. Przy zjeździe z drogi asfaltowej do leśniczówki znajduje się podniszczony i nieczynny piec chlebowy.

MŁYN CZERNICKI - należy do stosunkowo starych: wymienia go już inwentarz starostwa tucholskiego z 1632 roku: *„Na Strudze Nieprzesuszeny, która idzie od łąk Czyczkowskich. Dom młynarski jeszcze niezły. Młynnica nowa z kamieniami dwiema dobrymi. Kół korzecznych (nasiębiernych) 2, mączne jedno, szrotowe drugie. Ma ról piotrosze. Daje na rok żyta Łaszt. 5 cwiercień 10 Wieprzów karmi 2. Przy tym młynie piec smolany od którego młynarz daje Florenów 4. Jest tam także bednarz. Possessor Młyna Szymon Giersz. Prawo pokazał od Macieja Żalinskiego bez wszelkiej konfirmacji.”*

Rok 1664:

Trzyma ten młyn Michał Kukielka z Barbarą Czernicką małżonką za prawem króla jego mości, szczęśliwie nam panującego de data anno 1662. Daje z tego żyta korcy 70 a florenów 1 gr. 12 = fl. 98. Wieprzów karmić powinni 2.

Bednarz, który tam mieszka płaci czynszu fl. 4.

Rok 1765:

Czernica, o dwóch kołach. Possesorem Krystyan Strelk za prawem starościńskim 172, płaci z Gruntu i za drogę gdańską i za żyta paktowego korcy 70 tudzież od wolnego robienia piwa florenów 177.

Rok 1767 (a więc 2 lata później):

Czernica (w kluczu kosobudzki) o jednym kole z gruntami do niego należącymi za prawem Starosty nadanym posiada Krystyan Strzelka płaci na rok z gruntu i za drogę gdańską, za żyta paktowego korcy 70 i za wolne robienie piwa Złoty Pruskich 177.

Młyn powstał jeszcze przed rokiem 1632. Nie wymienia go lustracja z 1565 ani 1570-go.

Inwentarz z 1632 mówi o nowej Młynnicy, jeśli więc przyjąć to określenia dla datacji młyna, to mógł być oz zbudowany gdzieś ok. 1627/29 roku.

Czy tutaj dotarli Szwedzi o tym inwentarz nie mówi. Ci zazwyczaj pozostawiali po sobie „ślady” w postaci zniszczeń.

DĄBRÓWKA (kaszb. Dąbrowka) - osada kaszubska w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Osada wchodzi w skład sołectwa Męcikał.

GIEŁDON (kaszb. Giéldón) - wieś kaszubska w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Wieś wchodzi w skład sołectwa Męcikał. Giełdon położony jest nad jeziorem Trzemeszno. Na terenie wsi znajduje się siedziba leśnictwa Okręglík, należącego do nadleśnictwa Czersk.

JEZIORO TRZEMESZNO (kaszb. Jezoro Trzemeszno) - przepływowe jezioro rynnowe na zachodnim skraju Równiny Tucholskiej w kompleksie leśnym Borów Tucholskich, w powiecie chojnickim województwa pomorskiego („Chojnicko - Tucholski Obszar Chronionego Krajobrazu”) na wysokości 121 m n.p.m.. Akwen jeziora jest połączony wąską strugą z jeziorem Kosobudno i z systemem wodnym dorzecza Brdy. Charakteryzuje się niskimi brzegami porośniętymi lasem sosnowym.

Powierzchnia całkowita: 184,2 ha, maksymalna głębokość: 4,8 m.

OKRĘGLIK (kaszb. Òkreglik) - wieś kaszubska w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Wieś wchodzi w skład sołectwa Męcikał.

LEŚNICZÓWKA OKRĘGLIK - historia miejsca, na którym położona jest Leśniczówka Okręglík jest bardzo bogata. Na miejscu gdzie dzisiaj znajduje się trawnik do roku 1945 znajdował się budynek Nadleśnictwa Giełdon, który uległ spaleni w czasie działań wojennych w 1945 roku. Nadleśnictwo zostało wówczas przeniesione do budynku w osadzie Giełdon, gdzie znajdowało się do roku 1956,

kiedy powstał obecny budynek. Budynek ten był siedzibą nadleśnictwa do reorganizacji w roku 1973, kiedy teren nadleśnictwa Giełdon został włączony do Nadleśnictwa Czersk, a budynek stał się siedzibą Leśnictwa Okręglík. Przy siedzibie leśnictwa znajduje się kaplica pobudowana przez leśników w roku 1924 i wyremontowana z inicjatywy leśników, głównie za ich fundusze w roku 2001. Przy kaplicy tej w dzień Św. Huberta odbywają się polowe Msze Święte w intencji leśników, myśliwych i ich rodzin. Msze te są organizowane przez myśliwych Koła Łowieckiego 147 „Sokół”, którego siedziba znajduje

się również przy osadzie leśnictwa. Na potrzeby siedziby myśliwi zaadaptowali wydzierżawiony od nadleśnictwa pokój gościnny oraz garaż. Budynek ten wyposażony jest we wszystkie media i po remoncie doskonale spełnia swoją rolę. Z osadą leśnictwa sąsiaduje także wieża p-poż. o wysokości 39,2 m została ona pobudowana w roku 2000 i zastąpiła starą drewnianą wieżę położoną w odległości około dwóch kilometrów w lesie. Lokalizacja wieży została zmieniona ze względu na dostęp do mediów: energii elektrycznej oraz telefonu.

PAROWA (kaszb. Pôrowa) - osada kaszubska w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Osada wchodzi w skład sołectwa Męcikał.

POKRZYWNO (kaszb. Pòkrzëwno) - osada kaszubska w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego nad jeziorem Trzemeszno. Osada wchodzi w skład sołectwa Męcikał.

SPIERWIA (Śpierwia) (kaszb. Spierwia) - leśniczówka w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego (na południowym krańcu Kaszub), w pobliżu jeziora Trzemeszno i przy drodze wojewódzkiej nr 235. Zbudowana w roku 1910 (remont kapitalny w 1996 roku) leśniczówka wchodzi w skład sołectwa Męcikał.

Wieś Męcikał jest miejscowością specyficzną. To tu stykają się granice trzech nadleśnictw: Czerska (do 1973 Giełdon), Rytle (Kłosnowo) i Przymuszewa (Laska). Leśnictwem należącym do Czerska jest Leśnictwo Spierwia. Malowniczo położona osada na skraju Zaborskiego Parku Krajobrazowego oraz w sąsiedztwie Parku Narodowego Bory Tucholskie. Pierwsze wzmianki o Spierwi pochodzą 1632. Jest to pustkowie królewskie. Wszystko wskazuje na to, iż istnieje tu kilka domostw, a dwa na pewno - ponieważ w roku 1867 naliczono co najmniej 23 osoby je zamieszkujące. Jeszcze 50 lat temu można było za rzeczką Struga znaleźć kawałki cegieł i kamieni - pozostałości po drugim budynku. Lokalizacja zabudowań w pobliżu jezior, borów i łąk sugeruje, iż mieszkańcy trudnili się rybołówstwem, bartnictwem czy pasterstwem.

Tereny pustkowie z biegiem czasu przechodziły w różne ręce - swego czasu należały do majątku w Żabnie i co warto podkreślić razem z Męcikałem. W końcu XIX wieku, organizowana jest gospodarka leśna. Lasy zostają wykupywane przez Pruski Skarb Państwa od prywatnych właścicieli np. z Giełdona od Wielgosza i Sikorskiego. Tworzą się nadleśnictwa i leśnictwa. Budowane są nowe siedziby. Na podwalinach starej osady w 1910 roku zostaje zbudowana obecna siedziba leśniczego, nowoczesny jak na owe czasy obiekt murowany, kryty dachówką, willowy (analogicznie jak w Czernicy, Giełdonie).

Powierzchnia leśnictwa zmienia się wraz z czasem - w pewnym okresie sięga po Drzewicz. Wielkość powierzchni lasów w obrębie leśnictwa waha się od 730 ha w roku 1966 do ponad 2000 ha obecnie.

Do roku 1945 osada nosi nazwę Spierwa. Po II wojnie światowej nazwa osady zostaje spolszczona na Spierwia.

Obecnie trudno określić ilu leśniczych od 1910 roku mieszkało i urzędowało na terenie leśnictwa. Na pewno nie więcej niż 10

Należy dodać, że od sierpnia 1946 roku do maja 1996 roku w Spierwi służbę pełnili Hubert i Jerzy Świerczkowie.

Podczas działań wojennych w budynek leśniczówki od strony szosy do Brus uderzył pocisk niszcząc część dachu. Leśniczy w Spierwi Wencelowski zginął w obozie w Matchauzen, a w skutek przesłuchań przez Niemców umiera leśniczy w Spierwi Kamiński.

W roku 1955 leśniczówkę podłączono do sieci telefonicznej (otrzymała nr 3A), a w 1965 Spierwia została podłączona do sieci energetycznej. Obecnie leśniczówka jest podłączona do sieci wodociągowej oraz posiada własną - przydomową oczyszczalnię ścieków. W 1996 roku przeprowadzono generalny remont budynku leśniczówki.

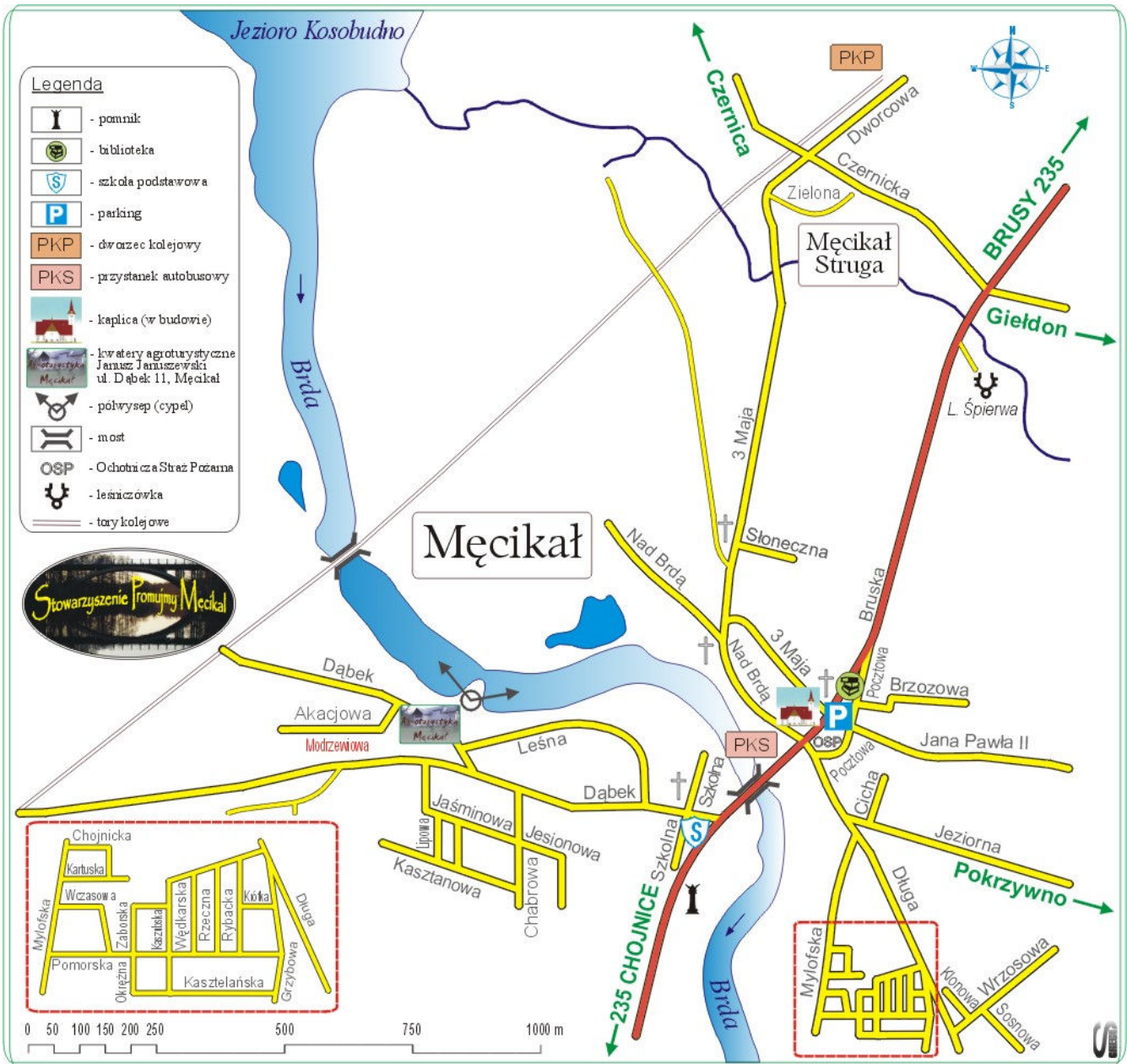
Co spowodowało, że pustkowie, a następnie przysiółek nazwano Spierwia ?

Z relacji starszych mieszkańców wynika, iż na dwóch przeciwległych brzegach rzeczki położone były dwa domy, których mieszkańcy nieustannie spierali się.

MĘCIKAŁ - STRUGA (do roku 2002 Struga, kaszb. Strëga) - do roku 2002 osada kaszubska, przyłączona do wsi Męcikał i stanowiąca obecnie jej część, położona w Polsce w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego.

TUROWIEC (kaszb. Turowiéc) - osada kaszubska w Polsce położona w województwie pomorskim, w powiecie chojnickim, w gminie Brusy na wschodnim krańcu Zaborskiego Parku Krajobrazowego. Osada wchodzi w skład sołectwa Męcikał.

ZABORSKI PARK KRAJOBRAZOWY - (kaszb Zôbòrschi Park Krajòbrzny) - park krajobrazowy, położony na terenach gmin: Chojnice i Brusy. Został utworzony w 1990 roku. Jego powierzchnia liczy ok. 340 km². Na terenach leśnych gospodarują Nadleśnictwa Ryteł i Przymuszewo.

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO

1. Spis ulic wsi Męcikał:

Lp.	Ulica		
1.	3 Maja	15.	Jesionowa
2.	Akacyjowa	16.	Jeziorna
3.	Bruska	17.	Kartuska
4.	Brzozowa	18.	Kasztanowa
5.	Chabrowa	19.	Kasztelańska
6.	Chojnicka	20.	Kaszubska
7.	Cicha	21.	Klonowa
8.	Czernicka	22.	Krótką
9.	Dąbek	23.	Leśna
10.	Długa	24.	Lipowa
11.	Dworcowa	25.	Modrzewiowa
12.	Grzybowa	26.	Myłofska
13.	Jana Pawła II	27.	Nad Brdą
14.	Jaśminowa	28.	Okrężna
		29.	Pocztowa
		30.	Pomorska
		31.	Rybacka
		32.	Rzeczna
		33.	Słoneczna
		34.	Sosnowa
		35.	Szkolna
		36.	Wczasowa
		37.	Wędkarska
		38.	Wrzosowa
		39.	Zaborska
		40.	Zielona

2. Struktura zaludnienia na terenie sołectwa przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców
1.	Męcikał	398
2.	Czernica	39
3.	Giełdon	27
4.	Okręglik	32
5.	Parowa	9
6.	Pokrzywno	10
7.	Spierwia	4
8.	Struga	68
9.	Turowiec	3
10.	Męcikał Wybudowanie	13
	Razem:	603

Dane na dzień 31.12.2008 r.

3. Struktura gruntów na terenie sołectwa przedstawia się następująco:

Lp.	Użytek	Klasa	Powierzchnia [ha]
1.	B	Ls	0.4383
2.	B	LsVI	0.2805
3.	B	LV	0.0700
4.	B	PsVI	0.4400
5.	B	PsVIz	0.9131
6.	B	RVI	9.1604
7.	B	RVIz	1.9622
8.	B	-	5.5103

9.	Ba		0.0426
10.	Bi		0.8938
11.	Bp	RVIz	0.1521
12.	BP	-	0.0642
13.	Bz	RVI	0.0065
14.	Bz	RVIz	0.0230
15.	Bz		0.0234
16.	dr	dr	0.0099
17.	dr	Ls	23.8800
18.	dr	LsVI	0.0900
19.	dr	PsVIz	0.1244
20.	dr	RVI	3.5520
21.	dr	RVIz	0.9353
22.	dr		36.5437
23.	E	LIV	9.9700
24.	E	LV	4.4300
25.	E	LVI	1.4900
26.	E	PsVI	0.6600
27.	E	Ws	0.8500
28.	Ls	dr	0.4500
29.	Ls	LsV	10.3588
30.	Ls	LsVI	353.5112
31.	Ls		3854.6349
32.	Lz	LzV	1.0000
33.	Lz	LzVI	4.3272
34.	Lz	RV	0.2800
35.	Lz	RVI	0.7560
36.	Lz	-	1.4000
37.	L	LIV	7.4507
38.	L	LV	10.2489
39.	L	LVI	27.0370
40.	N	N	0.1400
41.	N		84.1767
42.	Ps	PsV	9.4901
43.	Ps	PsVI	15.1125
44.	Ps	PsVIz	14.6198
45.	R	RV	12.9901
46.	R	RVI	170.1335
47.	R	RVIz	47.2632
48.	S	RVI	3.0343
49.	Tk	-	23.7400
50.	Tr		9.8160
51.	W		2.8644
52.	Wp	E	5.9500
53.	Wp		548.7200
RAZEM:			5322.0210

według stanu na dzień: 27 września 2006 r.

4. Przekrój statystyczny sołectwa wg danych Urzędu Gminy przedstawia poniższa tabela (wg stanu na 31 grudnia 2008 r.):

Wyszczególnienie	Sołectwo Męcikał
Powierzchnia	5322.0210
stan ludności ogółem, w tym:	603
kobiety	303
mężczyźni	300
urodzenia żywe ogółem	6
zgony ogółem	3
przyrost naturalny	+3
ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	131
ludność w wieku produkcyjnym (18-59 lat)	365
ludność w wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej)	107

5. Budownictwo

- struktura budownictwa na terenie Sołectwa Męcikał (według rodzaju)

Wyszczególnienie	Sołectwo Męcikał
budynki mieszkalne	172
w tym w gospodarstwach rolnych	30
budynki gospodarcze	b.d.
budynki rekreacyjne	50
RAZEM:	252

6. Działalność produkcyjno - usługowa

Na terenie sołectwa prowadziły działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej 27 podmioty gospodarcze (wg stanu na 31 grudnia 2008 r.)

- struktura prowadzonej działalności przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa miejscowości	Razem
1.	Męcikał	16
2.	Czernica	3
3.	Giełdon	4
4.	Okręglik	1
5.	Parowa	0
6.	Pokrzywno	0
7.	Spierwia	0
8.	Struga	1
9.	Turowiec	1
10.	Męcikał-Wybudowanie	1

7. Rolnictwo

Wyszczególnienie	Sołectwo Męcikał
Liczba gospodarstw	56
Powierzchnia gospodarstw (w ha) ogółem, w tym:	259,39
1-2 ha	26
2-5 ha	15
5-10 ha	10
10-20 ha	2
20-50 ha	3
50 i więcej ha	0
Średnia wielkość gospodarstwa	4,63
Liczba osób w gospodarstwach	b.d.

8. Infrastruktura techniczna

Transport i komunikacja:

Lp.	Numer drogi	Nazwa ciągu	Długość drogi w sołectwie (w m)
1.	235	droga wojewódzka Chojnice-Korne	5 000
2.	206031G	ul. 3 Maja	1 300
3.	206035G	Męcikał-Klonia	3 600
4.	206036G	Męcikał-Męcikał Wybudowanie	1 400

Sołectwo Męcikał posiada dostęp do komunikacji PKP.

Telekomunikacja.

Głównym operatorem jest Telekomunikacja Polska S.A. Ponadto na terenie wsi znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej.

Zaopatrzenie sołectwa w gaz.

Na terenie sołectwa brak sieci gazu ziemnego. Mieszkańcy korzystają z butli gazowych typu propan - butan.

Zaopatrzenie sołectwa w wodę

Jedno ujęcie wody obsługujące wsie Męcikał i Czernica poprzez istniejącą sieć wodociągową.

Kanalizacja sanitarna w sołectwie

Wsie Męcikał i Czernica posiadają sieć kanalizacji sanitarnej. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Brusach.

9. Ochrona środowiska przyrodniczego - obszary chronione.

Sołectwo znajduje się częściowo na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, częściowo na terenie Chojnicko-Tucholskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, częściowo na terenie Parku Narodowego Bory Tucholskie i częściowo na terenie Obszaru Natura 2000 „Wielki Sandr Brdy”.

10. Obiekty zabytkowe:

- bunkier w lesie nieopodal wioski,
- przy szosie Chojnice-Brusy znajduje się pomnik ku czci poległych partyzantów
- dwie drewniane chałupy o konstrukcji zrębowej i sumikowo-łątkowej z drugiej połowy XVIII wieku

Archeologia

Na terenie wsi odkryto jedno z najważniejszych skupisk osadnictwa z epoki kamienia, przede wszystkim mezolitycznego. Duże skupiska obozowisk w trzech miejscach: bezpośrednio nad brzegami rzeki Brdy i południowymi brzegami jeziora Kosobudno, nad południowo - zachodnim brzegu jeziora Trzemeszno, nad małymi jeziorkami (m in. jezioro Rytosice) położonymi na południowy wschód od rzeki Brdy. Mezolityczne obozowiska zakładano na piaszczystych terenach rzek i jezior. Najwcześniejsze ślady człowieka, datowane na paleolit schyłkowy, zlokalizowane zostały nad jeziorem Trzemeszno. Cechą charakterystyczną obozowisk mezolitycznych jest współwystępowanie na ich terenie materiałów ceramicznych związanych z okresem neolitu lub wczesną epoką brązu. Wskazuje to na długotrwałe osadnictwo grup ludzkich o gospodarce rybacko - łowieckiej na tych obszarach. Obozowiska związane z tzw. kulturą komornicką, chojnicko - pieńkowską i grzebykowo - dołkową. Do nielicznych odkryć należą stanowiska datowane na późniejsze okresy chronologiczne. Są to m. in.: ślady cmentarzyska z wczesnej epoki żelaza odkryte na zachodnim brzegu rzeki Brdy, pojedyncze ślady z okresu późnego średniowiecza i czasów nowożytnych. Znaleźiska krzemienych narzędzi - odłupków, drapaczy i wiórów mikrolitycznych świadczących o penetrowaniu tych obszarów przez mezolitycznych łowców - na ślady ich obozowisk natrafiono na stanowiskach w Męcikał i Turowcu.

Historia

Na podstawie badań archeologicznych można wnioskować, że osada istniała już w średniowieczu być może jako strażnica - tu prowadził szlak północ - południe z przeprawą przez rzekę Brdę. W 1570r. była tu karczma królewska, natomiast w 1648r. mieszkańcy płacili czynsze już od czterech karczem i jednego gospodarstwa zagrodowego. W 1868r. dawna osada karczmarska przekształciła się w dużą wieś, liczącą 212 mieszkańców, 64 budynki, w tym 24 mieszkalne. Obszar wsi wynosi 6792 morgi magdeburskie (stara morga magdeburska = ok. 0,6 ha, późniejsza morga tzw. pruska = 0,2553 ha). W okresie międzywojennym część wsi po południowo - zachodniej stronie rzeki zabudowana była typowymi zagrodami chłopskimi - zabudowa drewniana, po północno - wschodniej w dużej części zabudowa murowana; tu zachowały się również domy o charakterze małomiasteczkowym.

Fragment mapy - województwo pomorskie, Powiat Chojnicki 1938 r. (skala 1:100 000)

Wartości przestrzenne

Wieś Męcikał jest usytuowana na mocno pofałdowanym terenie. Wieś o nieregularnym kształcie dostosowana do rzeźby terenu, zbudowana po północno - wschodniej i południowo - zachodniej stronie rzeki Brdy. Tu przecinały się szlaki handlowe we wszystkich kierunkach. W drugiej połowie XX wieku przebudowa drogi głównej Chojnice - Kościerzyna podzieliła północno - wschodnią część wsi. Południowo - zachodnia część, w zakolu rzeki Brdy nie zmieniła swojego pierwotnego ukształtowania; zmieniła się struktura zabudowy, domy posadowione są na starych siedliskach, ale odbudowano je po drugiej wojnie światowej, po wielkim pożarze.

Wartości materialne

Zachowało się kilka zagród z domami drewnianymi po zachodniej stronie drogi, na prawym brzegu rzeki Brdy. Jeden z ciekawszych, to budynek z 1936 r. do budowy, którego użyto podkładów kolejowych. Po wschodniej stronie głównej drogi wieś zabudowana jest domami murowanymi – kamienicami.

Wartości kultury niematerialnej

Tradycja miejsca silnie zakorzeniona u mieszkańców. Cała osada po lewej stronie Brdy została spalona w czasie drugiej wojny światowej przez hitlerowców. Pożar szybko się rozprzestrzenił, ponieważ wszystkie zabudowania w zagrodach były drewniane, kryte strzechą lub papą. Po wojnie dobudowano domy na starych siedliskach, obecnie większość z nich jest rozbudowana. Nowe domy są większe, dostosowane do współczesnych wymogów, natomiast w większości zagród pozostał dawny układ przestrzenny.

Stan zachowania

Układ przestrzenny najstarszej części zniekształcony. Drogi we wsi nieutwardzone, dawna zabudowa podniszczona. Stan techniczny budynków o walorach historycznych dosyć niski, część zmodernizowana, inne w trakcie przebudowy.

Zagrożenia środowiska kulturowego

Na krańcach wsi powstaje wiele nowych domów mieszkalnych, stare zabytkowe obiekty nikną wśród nowej zabudowy. Nagminna przebudowa dawnych domów mieszkalnych, proces ten dotknął również te obiekty, które w latach 1945 - 1950 zostały odbudowane w sposób tradycyjny z zachowaniem dawnych elementów budownictwa wiejskiego.

11. Turystyka i baza turystyczna.

Odległość od Gdańska (ok. 100 km), odległość od Bydgoszczy (ok. 100 km). Położenie komunikacyjne sołectwa jest bardzo korzystne. Bez wątpienia najistotniejszym elementem w tym względzie jest bliskość drogi wojewódzkiej nr 235 oraz linii kolejowej. Sołectwo jest obsługiwane przez PKS.

Zestawienie szlaków turystycznych na obszarze Sołectwa Męcikał:

Szlaki piesze	
szlak czerwony - BY 2016c: „Szlak Kaszubski im. Juliana Rydzkowskiego”	Chojnice - Chojniczki - Bachorze - Stara Piła - <u>Męcikał</u> - Gieldon - Wiele (51 km) [patrz: park.borytucholskie.info]
szlak niebieski - BY 202n „Szlak Brdy”	Konarzyny - Małe Swornegacie - Swornegacie - Drzewicz - <u>Męcikał</u> - Myłof - Rytel, szlak przebiega dalej do Bydgoszczy

Szlaki boczne

szlak nr 34 | Drzewicz - Męcikał - Mylof - Rytel, z odgałęzieniem do leśniczówki Dębowa Góra (22,4 km)

- Ósrodek Wypoczynkowy Cyranka**
 Czernica
 89 - 632 Brusy
 województwo pomorskie
 W obiekcie: sala TV, świetlica, biblioteka, bilard, tenis stołowy, korty, strzeżone kąpielisko, wypożyczalnia sprzętu sportowo - turystycznego i wodnego, parking. Możliwość grillowania; turnusy wypoczynkowe 1, 2-tygodniowe. Organizacja zjazdów, szkoleń, konferencji.

12. Oświata i wychowanie.
- Szkoła Podstawowa w Męcikale

13. Kultura w sołectwie.

Cykliczne imprezy w Sołectwie Męcikał - Gmina Brusy				
Lp.	Nazwa imprezy	Termin imprezy	Organizator	Współorganizator
1.	Gminne zawody sportowe - ferie zimowe (tenis stołowy, szachy)	styczeń/luty	WKS Brda Męcikał	⇒ Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą ⇒ 27 ŚDH im. Adama Mickiewicza w Męcikale ⇒ Stowarzyszenie Promujmy Męcikał ⇒ OSP Męcikał ⇒ Rada Sołecka Sołectwa Męcikał
2.	Gwieździsty Rajd Rowerowy - Szlakiem Walk Partyzantów TOW „Gryf Pomorski”	maj	27 ŚDH im. Adama Mickiewicza w Męcikale	⇒ Stowarzyszenie Promujmy Męcikał ⇒ WKS Brda Męcikał ⇒ Rada Sołecka Sołectwa Męcikał
3.	Dzień Dziecka - św. Florian oraz rozpoczęcie sezonu piłkarskiego	czerwiec	OSP Męcikał WKS Brda Męcikał	⇒ Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą ⇒ 27 ŚDH im. Adama Mickiewicza w Męcikale ⇒ Stowarzyszenie Promujmy Męcikał ⇒ Rada Sołecka Sołectwa Męcikał
4.	Noc Świętojańska	czerwiec	Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą Stowarzyszenie Rodzin Katolickich w Brusach	⇒ WKS Brda Męcikał ⇒ Stowarzyszenie Promujmy Męcikał ⇒ OSP Męcikał ⇒ 27 ŚDH im. Adama Mickiewicza w Męcikale ⇒ Rada Sołecka Sołectwa Męcikał
5.	Spływ Kajakowy zakończony zabawą wiejską	lipiec/sierpień	OSP Męcikał	⇒ WKS Brda Męcikał ⇒ Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą ⇒ Stowarzyszenie Promujmy Męcikał ⇒ OSP Męcikał ⇒ Rada Sołecka Sołectwa Męcikał
6.	Grzybobranie - Festyn Grzybowy zakończony zabawą wiejską na półwyspie	sierpień/wrzesień	Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą	⇒ WKS Brda Męcikał ⇒ 27 ŚDH im. Adama Mickiewicza w Męcikale ⇒ Stowarzyszenie Promujmy Męcikał ⇒ OSP Męcikał ⇒ Rada Sołecka Sołectwa Męcikał
7.	Wigilia - spotkanie opłatkowe	grudzień	Stowarzyszenie Kobiet Nad Brdą	⇒ 27 ŚDH im. Adama Mickiewicza w Męcikale ⇒ WKS Brda Męcikał ⇒ Stowarzyszenie Promujmy Męcikał ⇒ OSP Męcikał ⇒ Rada Sołecka Sołectwa Męcikał

14. Ochrona zdrowia.

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej mieszkańcy sołectwa Męcikał korzystają z usług Ośrodka Zdrowia zlokalizowanego w Brusach. Ponadto w Brusach znajdują się również apteki.

Natomiast w zakresie opieki ambulatoryjnej sołectwo korzysta z usług Szpitala Specjalistycznego w Chojnicach.

15. Organizacje i stowarzyszenia w Męcikale.

Ochotnicza Straż Pożarna Męcikał

ul. Poczтовая 3

Męcikał

89-632 Brusy

Data powstania: 1946 rok (wówczas strażnica była drewniana, a na wyposażeniu jednostki była ręczna pompa, kilka węży ssących oraz tłoczących). Aktualnie wybudowana jest nowa strażnica tuż obok świetlicy wiejskiej.

W dniu 26 października 2001 r. dokonano wpisu organizacji do Rejestru Stowarzyszeń w Sądzie Rejonowym w Gdańsku.

Prezes: Stefan Ossowski

Naczelnik: Jerzy Ferlin

Druhowie: 28 osób (w tym 2 kobiety)

Osoby wspierające: 6

Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza: 10

Sprzęt: Mercedes 1113 o pojemności beczki 2700 l. Na wyposażeniu samochodu jest osprzęt taki jak: rozpieraki i sprężarka typu "Lukas", piła do drzewa, agregat prądowórczy, pompa pływająca, dwie pompy P05 oraz sprzęt oświetleniowy.

Nagrody, osiągnięcia:

- czołowe miejsca w gminnych oraz powiatowych zawodach pożarniczych
- II miejsce na zawodach wojewódzkich w Bydgoszczy
- dyplomy za zajmowane miejsca w zawodach pożarniczych, podziękowania za działalność oraz udziały w akcjach ratowniczo - gaśniczych
- czynny udział jednostki w akcjach ratowniczo - gaśniczych i powodziach z uwagi na posiadany sprzęt do tych celów

Historia:

Wydarzeniem najważniejszym było zakupienie samochodu „Mercedes 1113” w roku 2000 bezpośrednio z Niemiec z budżetu gminy Brusy oraz z darowizn Nadleśnictw Rytel, Czerny, Przymuszewo i Inspektoratu PZU Chojnice oraz Pana Posła Eugeniusza Kłopotka. Otrzymaliśmy również pompę pływającą z Komendy Wojewódzkiej PSP w Bydgoszczy. Z budżetu gminy Brusy zakupiliśmy piłę do drzewa, agregat prądowórczy, radiostację nasobną i samochodową.

27 Drużyna Harcerska im. Adama Mickiewicza w Męcikale - powstała we wrześniu 1953 roku.

Pierwszym drużynowym był dh Edmund Trzebiatowski. Najdłużej drużynę prowadziła dh hm. Mirosława Nowakowska, najmłodszym drużynowym był dh pwd Wiesław Meller.

Po prawie trzyletniej przerwie 8-go maja 2002 roku drużynę reaktywował dh phm Eugeniusz Fredyk. Od tegoż roku drużyna zmieniła nazwę dodając przymiotnik Środowiskowa, ponieważ do drużyny harcerskiej należy młodzież ze Szkoły Podstawowej w Męcikale oraz młodzież z naszej miejscowości uczęszczająca do różnych szkół gimnazjalnych i średnich. Obecnie do drużyny należy 39 osób. W drużynie działa 1 zastęp młodszoharcerski w składzie 12 osób - uczniów naszej szkoły podstawowej, 2 zastęp starszoharcerski w składzie 18 osobowym oraz 3 zastęp młodzież starsza - pasjonaci Tajnej Organizacji Wojskowej Gryf Pomorski, który powstał 21 marca 2006 roku w składzie 9 osobowym.

Działalność drużyny harcerskiej oparta jest zarówno na tradycji ZHP, jak i na wychowaniu katolickim oraz patriotycznym w oparciu o historię i tradycję ziemi Krebanów.

Drużyna organizuje:

- Zimowiska Harcerskie w świetlicy wiejskiej dla wszystkich dzieci i młodzieży z naszej miejscowości (gry i zabawy świetlicowe, głośne czytanie Legend Kaszubskich, turnieje szachowe, tenisa stołowego, gry zręcznościowe, strzelanie z broni pneumatycznej, majsterkowanie w drewnie, nauka wypieku ciast, sztuki kulinarnej, nauka tańca kaszubskiego)
- Apele, ogniska harcerskie z okazji rocznic - śmierci Wielkiego Polaka Jana Pawła II (ufundowano tablicę pamiątkową), Apel Poległych w rocznicę bitwy partyzantów TOW Gryf Pomorski pod Męcikałem,
- Uroczyste Przyrzeczenia Harcerskie podczas Mszy św. zakończone ogniskiem harcerskim, w którym uczestniczą mieszkańcy Męcikała
- Powitanie Betlejemskiego Świątelka Pokoju i roznoszenie ognia po całym sołectwie
- Biwaki harcerskie
- Gry terenowe
- Wycieczki rowerowe - poznając uroki ziemi kaszubskiej
- Spływy kajakowe
- Zwiedzanie zakładów pracy
- Każdego roku odwiedziny na Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni z zwiedzaniem trójmiasta
- W miesiącu maju - Maj Miesiącem Pamięci Narodowej - pod patronatem Burmistrza Brus Harcerski Bieg Patrolowy Szlakiem Walk Partyzantów TOW Gryf Pomorski, w którym uczestniczą drużyny harcerskie z powiatu chojnickiego.
- W roku 2008 Rajd Rowerowy Szlakiem Walk Partyzantów

Drużyna harcerska dba o porządek i czystość w otoczeniu obelisku kamiennego upamiętniającego bitwę pod Męcikałem, (w której zginęło 7 partyzantów) oraz terenu przyległego wraz z parkingiem.

Drużyna wspiera działalność Caritas Brusy - organizując przed świętami Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy zbiórkę słodczych oraz innych produktów.

[Stowarzyszenie Kobiet „Nad Brdą” w Męcikale](#) - zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego dnia 18 czerwca 2003 r.

Początki były następujące - 08 marca 2002 roku z okazji Dnia Kobiet panie zorganizowały spotkanie w starej remizie strażackiej. Podczas spotkania Radna Miasta i Gminy Brusy Pani Krystyna Spierewka zaproponowała, aby w naszej wsi powstało stowarzyszenie kobiet. Wszystkie panie zaakceptowały pomysł i zorganizowały zebranie organizacyjne, na którym wybrano zarząd, w skład którego weszły:

1. Gabriela Sobolewska - prezes
2. Małgorzata Jankowska - wiceprezes
3. Maria Kłopotek - skarbnik
4. Krystyna Spierewka - sekretarz
5. Anna Januszewska - członek
6. Renata Gierszewska - członek
7. Jadwiga Drozdowska - członek

Obecnie liczba członków stowarzyszenia wynosi 32 osoby.

Do planu stowarzyszenia wpisano dwie cykliczne imprezy organizowane dla lokalnej społeczności na półwyspie nad rzeką Brdą:

- Noc Świętojańska - organizowana 22 czerwca

- Festyn Grzybowy - przełom sierpnia i września

Ponadto stowarzyszenie organizuje: zabawy taneczne, bale karnawałowe, wycieczki autokarowe i piesze, aerobik, spotkania z ciekawymi ludźmi, promuje zdrową żywność m.in. na spotkaniach z przedstawicielami służby zdrowia, prace społeczne na rzecz wsi Męcikał.

Obecnie Stowarzyszenie realizuje projekt pt. Kaszubskie pejzaże i krajobrazy - malowanie na szkle i porcelanie.

[Stowarzyszenie Promujmy Męcikał](#) - spotkanie założycielskie odbyło się dnia 05 marca 2007 r. Z kolei dnia 20 marca 2007 r. dokonano wpisu do prowadzonej w Wydziale Organizacyjno - Prawnym i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Chojnicach ewidencji stowarzyszeń zwykłych pod nr 11.

Stowarzyszenie liczy 15 członków.

Przewodniczący: Waldemar Gregus

Zastępca Przewodniczącego: Mirosław Janikowski

Sekretarz: Maciej Dobek

Skarbnik: Łukasz Lewiński

Celem stowarzyszenia jest:

- działanie na rzecz promocji i rozwoju sołectwa Męcikał
- popularyzowanie wiedzy
- wpieranie inicjatyw sołectwa Męcikał
- tworzenie płaszczyzny wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy osobami i instytucjami zainteresowanymi

Stowarzyszenie realizuje swoje cele między innymi poprzez:

- aktywne uczestnictwo w życiu publicznym,
- prowadzenie działalności kulturalnej, naukowej/edukacyjnej, szczególnym uwzględnieniem młodzieży,
- organizowanie spotkań, prelekcji, wystaw i koncertów oraz innych imprez,
- prowadzenie prac dokumentacyjnych,
- gromadzenie materiałów i eksponatów dotyczących Męcikału i okolic,
- organizowanie spotkań z autorytetami z życia publicznego,
- wspieranie działań zmierzających do zdobywania i upowszechniania wiedzy o Męcikale i okolicy,
- współpraca z samorządem lokalnym, władzami lokalnymi, instytucjami społecznymi oraz innymi stowarzyszeniami w zakresie rozwoju i promocji Męcikału i okolic.

[Stowarzyszenie WKS „Brda” Męcikał](#) - zostało zarejestrowane w dniu 26 marca 2007r. w Starostwie Powiatowym w Chojnicach. Efektywną działalność rozpoczęło w miesiącu kwietniu meczem towarzyskim z Zalesiem. W okresie od kwietnia do października 2007r. stowarzyszenie uczestniczyło w rozgrywkach Gminnej Ligi Piłki Nożnej, zajmując w rundzie wiosennej IV miejsce. Poza tym WKS Brda brał udział w turniejach dożynkowych w Brusach oraz Kosobudach, a także w turnieju 3 Majowym. Stowarzyszenie zajęło I miejsce w Gminnym Turnieju Oldboy'ów oraz IV miejsce w Turnieju Powiatowym dzieci do lat 12. Podczas miesiąca wakacyjnych, w każdą niedzielę rozgrywano mecze towarzyskie. Również w październiku rozegrano mecze towarzyskie z Hutą i Kosobudami.

Od miesiąca czerwca do września 3 razy w tygodniu przeprowadzane były treningi drużyny.

W rozgrywkach Gminnej Ligi Piłki Nożnej w rundzie jesiennej WKS Brda Męcikał zajęło I miejsce.

Podsumowując: we wszystkich imprezach, w których stowarzyszenie brało udział uczestniczyło 45 osób.

Grze stowarzyszenia wiernie kibicuje wielu mieszkańców Męcikała, warto dodać, iż na ostatnim meczu Gminnej Ligi Piłki Nożnej w Zalesiu drużynę dopingowało ok. 100 kibiców z Męcikała. Ponadto warto podkreślić, iż Stowarzyszenie WKS Brda Męcikał jako jedyna drużyna w Gminie nie posiada boiska sportowego.

IV. ANALIZA SWOT

Podczas debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń, w tym celu skonstruowano/przeprowadzono tzw. analizę SWOT.

Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych w sołectwie.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji (sołectwa) oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed sołectwem. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- o **„mocnych stron”** - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony sołectwa i które należy wykorzystać sprzyjając będą rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój),
- o **„słabych stron”** - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony sołectwa i które niewyeliminowane utrudniać będą jego rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować),
- o **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi sołectwa,
- o **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój sołectwa).

Podczas spotkania, jego uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie najważniejszych czynników i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników dyskusji badania dały możliwość poznania sołectwa poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jego problemy. Mieszkańcy odpowiadali na pytania, co - ich zdaniem - jest mocną stroną sołectwa, z jakimi sołectwo boryka się trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse. Respondenci kwantyfikowali również podstawowe dziedziny życia społeczno - gospodarczego w rozbiciu na poszczególne cechy.

Wyniki pytań były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się sołectwo, pozwala sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego sołectwa. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób niemal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach wsi i stojących przed nim szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach sołectwa ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu sołectwa i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ wysokie walory środowiska naturalnego (czysty klimat, dobre warunki klimatyczne, lasy) ⇒ infrastruktura techniczna (wodociąg, kanalizacja) ⇒ oświetlenie ⇒ miejsca historyczne ⇒ atrakcyjne miejsca do wypoczynku ⇒ tereny do zabudowy ⇒ szlaki turystyczne ⇒ położenie geograficzne ⇒ współdziałanie mieszkańców ⇒ aktywność stowarzyszeń oraz OSP ⇒ rosnący poziom wykształcenia młodzieży, ⇒ istnienie wielu organizacji społecznych ⇒ położenie geograficzne (dogodny dostęp do komunikacji drogowej, kolejowej - droga wojewódzka nr 235) ⇒ gęsta sieć połączeń drogowych i kolejowych, dobre połączenie ⇒ w pobliżu aktywnego społecznie i gospodarczo miasta (Chojnice) ⇒ aktywność społeczności lokalnej oraz jej zdolność do angażowania się w rozwój sołectwa, gminy ⇒ brak uciążliwego przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ brak trasy rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 235 na odcinku Męcikał - Turowiec ⇒ brak czytelní, małe zaplecze biblioteczne ⇒ brak zaplecza sportowo - rekreacyjnego ⇒ brak boiska sportowego oraz placu zabaw dla dzieci ⇒ niewystarczające nakłady finansowe na inwestycje infrastruktury społecznej ⇒ promocja gminy, sołectwa ⇒ stan i ilość dróg utwardzonych wiejskich ⇒ brak ścieżek rowerowych, chodników ⇒ nierozwinięty system segregacji odpadów ⇒ nieproporcjonalny dochód do budżetu, a duże potrzeby gminy (wysokie potrzeby na realizację nowej infrastruktury) ⇒ brak sieci gazowej ⇒ częściowy brak oświetlenia ulic ⇒ słabo zagospodarowane kąpielisko wraz z boiskiem w Czernicy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ zagospodarowanie budynku byłej poczty ⇒ rozwój agroturystyki w skali makro ⇒ rozwój gospodarczy w skali makro ⇒ ochrona środowiska ⇒ rozbudowa infrastruktury drogowej ⇒ turystyka ⇒ rekreacja ⇒ poprawa stanu dróg ⇒ gazyfikacja ⇒ rozwój małej przedsiębiorczości ⇒ rozwój sportu ⇒ sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich ze strony rządu i władz wojewódzkich ⇒ zwiększająca się możliwość uzyskania środków zewnętrznych z różnego rodzaju funduszy UE ⇒ możliwość pozyskania środków finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ wzrost bezrobocia w regionie ⇒ niskie dochody mieszkańców ⇒ brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej ⇒ brak doświadczenia w zdobywaniu środków finansowych

z innych funduszy, w tym: Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	
--	--

V. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na swoje położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne w Sołectwie Męcikał jest teren centrum wsi, przez który przebiega droga wojewódzka nr 235 oraz przepływa rzeka Brda. W centrum miejscowości znajduje się świetlica wiejska, biblioteka, boisko sportowe z placem zabaw dla dzieci, szkoła podstawowa oraz remiza OSP.

Świetlica wiejska, pełniąca funkcje społeczno – kulturalne, jest miejscem licznych spotkań mieszkańców, organizacji okolicznościowych imprez oraz uroczystości. Biblioteka wraz z czytelnią, pracownią komputerową oraz punktem informacji turystycznej zaspokajają potrzeby mieszkańców i turystów w zakresie kultury, edukacji i rozrywki. Działający punkt informacji turystycznej dostarcza turystom niezbędnych wiadomości o atrakcjach i walorach przyrodniczo – kulturowych, które warto zobaczyć będąc w naszym regionie. Ponadto w przedmiotowym budynku swoją siedzibę mają stowarzyszenia i organizacje, aktywnie działające na rzecz lokalnej społeczności i regionu. Teren wokół biblioteki i świetlicy został zagospodarowany poprzez budowę parkingu, urządzenie zieleni, usytuowanie ławek, tablic informacyjnych i witacza. Ogólnodostępne boisko przyszkolne wraz z placem zabaw tworzy kompleks rekreacyjno – sportowy, umożliwiający organizowanie zawodów sportowych, imprez plenerowych oraz aktywny wypoczynek dla dzieci i młodzieży. W centralnej części miejscowości wybudowano kładkę przez rzekę Brda dla pieszych i rowerzystów wraz z infrastrukturą towarzyszącą: drogi, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne, kanalizacja deszczowa, zielen. Zrewitalizowanie przestrzeni wpłynęło na poprawę estetyki i atrakcyjności miejscowości, wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz podniesienie jakości życia mieszkańców i turystów.

VI. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Wizja sołectwa: obszar o charakterze turystyczno - rekreacyjnym uwarunkowany o naturalne walory przyrodniczo - kulturalne, wspierający ochronę środowiska i dziedzictwa kulturowego w celu poprawy jakości życia społeczności lokalnej.

Planowane działania na rzecz odnowy sołectwa oraz ich społeczne uzasadnienie.

Odnowa wsi jest procesem kształtowania warunków życia na obszarach wiejskich, którego animatorem i podmiotem jest lokalna społeczność. Celem tego procesu jest podnoszenie standardu życia i jego jakości przy zachowaniu tożsamości wsi, jej kultury materialnej i duchowej oraz walorów przyrodniczych. Odnowa powinna również dostosowywać wieś do wymogów współczesności, do pełnienia nowych funkcji zarówno wobec społeczności lokalnej, jak i całego społeczeństwa. Odnowa wsi to przede wszystkim proces uaktywniania podstawowego zasobu, jakim dysponuje wieś, czyli zaangażowanie mieszkańców, mobilizacja ich sił i wszystkich innych dostępnych zasobów. Odnowa wsi to także realizacja zasady subsydiarności (pomocniczości). Jest to pomoc dla samopomocy. Odnowa wsi jest także szansą rozwoju obszarów wiejskich w kierunku pożądanym przez jej mieszkańców, szansą zatrzymania na wsi przyszłych pokoleń i szansą przyciągnięcia do niej nowych mieszkańców.

Proces odnowy wsi, angażujący lokalną społeczność, bardzo często owocuje niezwykle pomysłowością i kreatywnością. Wykorzystując nowoczesne technologie i rozwiązania, ale równocześnie angażując tradycję i lokalne doświadczenia, proces ten zawsze wyróżnia się oryginalnym, niepowtarzalnym charakterem.

Odnowę wsi jako proces można podzielić na dwa etapy. Etap pierwszy to budowa Planu Odnowy Miejscowości, etap drugi to realizacja zadań wynikających z przyjętego planu. Etap drugi jest więc bardziej zadaniem technicznym, dającym oczywiście satysfakcję twórcom planu, pokazującym lokalnej społeczności, że warto było się zaangażować, że w ich otoczeniu znajdują się niezauważane niekiedy cenne zasoby. Ale najważniejszy w odnowie wsi jest etap pierwszy - budowa Planu Odnowy Miejscowości. Ten etap to proces budzenia się poczucia wartości lokalnych tradycji, walorów krajobrazu, dziedzictwa kulturowego, etap określania celów i kierunków rozwoju, identyfikowania własnych zasobów. Nowe spojrzenie na swoją wieś, poznawanie jej historii i planowanie jej przyszłości, umiejscawianie w niej siebie i swoich następców, to są te elementy, które w pełni zasługują na miano „odnowy wsi”. Wartością podstawową jest więc budowa Planu Odnowy Miejscowości jako procesu społecznego, procesu zmiany istniejącej, na ogół niezadowolającej, sytuacji.

Zadania zawarte w Planie Odnowy Miejscowości przedstawiono w układzie wyznaczonych przez społeczność celów:

- Cel 1.** Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez podnoszenie funkcji publicznych, rekreacyjnych, społeczno-kulturalnych, sportowych, turystycznych i historycznych.
- Cel 2.** Kształtowanie obszaru przestrzeni publicznej przez odnawianie lub budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, chodników, placów parkingowych, dróg lub oświetlenia ulicznego.
- Cel 3.** Zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich poprzez renowację obiektów o znaczeniu zabytkowym, sakralnym: kościoły, pomniki, miejsca pamięci, przydrożne kapliczki i krzyże.

Poszczególne projekty i zadania zgodne są z ustaloną wizją rozwoju sołectwa Męcikał. W zależności od zaawansowania prac, projekty powinny być uszczegółowione. Szczególnie ważne jest określenie kosztów związanych z ich wdrażaniem. Zwykle ma to największy wpływ na ustalanie rankingu czasowego i harmonogramu realizacji planu.

Mieszkańcy Sołectwa wyznaczyli pięć priorytetowych zadań aktywizujących społeczność lokalną:

1. **Budowa trasy rowerowej o długości 2,27 km wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 235 na odcinku Męcikał – Turowiec, gmina Brusy.** Trasa przebiega od ul. Szkolnej w Męcikale, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 235, po prywatnym terenie leśnym (odcinek ok. 700 m z betonu asfaltowego o szerokości 2,0 m). Dalszy odcinek prowadzi będzie pasem przeciwpożarowym Lasów Państwowych Nadleśnictwa Rytel (nawierzchnia żwirowa o szerokości 2,0 m).
2. **Remont budynku biblioteki w Męcikale z poszerzeniem oferty o czytelnię z pracownią komputerową oraz punktem informacji turystycznej.** Zadanie polega m.in. na częściowym zaadaptowaniu parteru na działalność punktu informacji turystycznej oraz wypożyczalni. Natomiast piętro obiektu zagospodarowane zostanie na potrzeby czytelnicy z pracownią komputerową, pomieszczeń dla stowarzyszeń działających w Męcikale. Inwestycja obejmuje ponadto umieszczenie elektronicznego punktu informacji turystycznej przy wejściu do budynku, zbudowanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych, a także zagospodarowanie terenu wokół obiektu.
3. **Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego - szkolnego z infrastrukturą towarzyszącą: placem zabaw dla dzieci.** Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności dla dzieci i młodzieży do nowoczesnej infrastruktury sportowej, tym samym zagospodarowanie ich czasu wolnego oraz poprawa kondycji fizycznej, w konsekwencji zdrowotnej. Przyjmuje się, że obszarem oddziaływania projektu będzie sołectwo Męcikał. Oddana infrastruktura sportowa przyczyni się do poprawy kondycji fizycznej oraz stanu zdrowia dzieci i młodzieży. Niedostatek ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej sprawia, iż nie występuje wystarczająca oferta mogąca zagospodarować czas wolny dzieci i młodzieży, tym samym kreować ich upodobania oraz nawyki regularnego uprawiania sportu. Inwestycja wpłynie także na rozwijanie działalności profilaktycznej i przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym. Otwartość tego obiektu będzie dodatkowo oddziaływać na rozwój rekreacji i sportu masowego wśród społeczności. Przedsięwzięcie polegać będzie na budowie wielofunkcyjnego boiska sportowego o wymiarach około 22,0 x 44,0 m o nawierzchni z trawy sportowej na odpowiedniej podbudowie, na terenie zdrenowanym. Powierzchnia użytkowa boiska 968 m², działki ok. 3080 m². Boisko przystosowane będzie do gry w piłkę nożną i odpowiednio wyposażone w trwałe urządzenia dla tej dyscypliny sportowej (2 bramki). Na boisku będzie można okazjonalnie grać np. w badminton oraz inne gry zespołowe. Całość płyty boiska otoczona powinna być ogrodzeniem, stanowiącym jednocześnie łapacz piłek. Boisko nie będzie posiadało miejsc siedzących widzów, natomiast przystosowane powinno być do obserwacji gier w pozycji stojącej z przyległych placów. Do niezbędnego minimum ograniczono wyposażenie boiska w elementy niezwiązane bezpośrednio z uprawianiem dyscyplin sportowych (np. ławki). Ponadto powierzchnia działki jak i usytuowanie terenu umożliwi lokalizację placu

zabaw dla dzieci oraz miejsca na ognisko, bądź wiaty chroniącej przed deszczem. Warto dodać, iż działka przylega bezpośrednio do rzeki Brdy.

Boisko powinno być ogólnodostępne dla mieszkańców Męcikale i okolic, a szczególnie dla dzieci i młodzieży.

4. **Budowa wieży widokowej w ramach budowy Kaplicy w Męcikale p.w. Błogosławionego Księdza Józefa Jankowskiego.**
5. **Budowa oświetlenia ulicznego: ul. Dąbek (od skrzyżowania z Akacją), Akacyjnej, Jaśminowej, Jesionowej, Kasztanowej, Chojnickiej, Pomorskiej i Kasztelańskiej w Męcikale.**
 - opracowanie dokumentacji technicznej
 - ul. Dąbek 200 m
 - ul. Akacyjna 200 m
 - ul. Jaśminowa 150 m
 - ul. Jesionowa 150 m
 - ul. Kasztanowa 250 m
 - ul. Chojnicka 100 m
 - ul. Pomorska 500 m
 - ul. Kasztelańska 200 m
6. **Budowa kładki dla pieszych nad Brdą zlokalizowanej w miejscu przebiegu starej szosy.** Inwestycja powinna objąć budowę kładki dla pieszych nad rzeką Brdą wraz z oświetleniem oraz dojściem do kładki od strony ul. Szkolnej oraz od strony ul. Nad Brdą w Męcikale wraz z urządzeniem terenu. Na skutek dużego natężenia ruchu pojazdów na moście w Męcikale zasadnym staje się budowa kładki dla pieszych usytuowanej równoległe do istniejącego mostu drogowego. Kładka dla pieszych i rowerzystów musi posiadać właściwości funkcjonalno - użytkowe poprzez właściwą skrajnię (szerokość i wysokość dostępną dla użytkowników), nawierzchnię o odpowiedniej równości i szorstkości, odwodnienie, wyposażenie (zabezpieczenie poręczami) i oświetlenie. Ponadto należy przewidzieć nowe ciągi piesze oraz pieszo - rowerowe na dojściach do kładki. Na nawierzchniach ciągów pieszych i pieszo-rowerowych przewidzieć odwodnienie powierzchniowe, nadając 2 % spadek poprzeczny. Woda opadowa odprowadzona zostanie po skarpach na tereny zielone w kierunku naturalnego spadku terenu. Przy ustalaniu rzędnych wysokościowych kładki należy uwzględnić poziom wysokiej wody w rzece Brda. Na kładce należy przewidzieć oświetlenie w porze nocnej. W ramach inwestycji należy wykonać dojście do kładki z obu stron w niezbędnym zakresie, stosując ujednoliconą nawierzchnię na dojściach (przewidzieć stosowne rozwiązanie komunikacyjne dla pieszych - schody, pochylnie itp.). Inwestycja musi uwzględniać rozwiązania komunikacyjne dla niepełnosprawnych.

Pozostałe zadania, które zostały wskazane przez mieszkańców do realizacji w ciągu najbliższych 7 lat:

1. **Budowa boiska sportowego do piłki nożnej**, o wymiarach 60 m x 110 m (m.in. umożliwienie organizowania rozgrywek Gminnej Ligi Piłki Nożnej w Brusach, treningów drużyny piłkarskiej oraz ćwiczeń i zawodów strażackich).
Budowa wiejskiego boiska sportowego:

- opracowanie dokumentacji technicznej
 - roboty pomiarowe
 - plantowanie terenu
 - roboty ziemne
 - założenie murawy boiska
 - montaż sprzętu sportowego na trwale mocowanego do podłoża (bramki)
 - montaż ławek dla obserwatorów
2. **Odbudowa bunkra** - schronu TOW Gryf Pomorski Zielony Pałac.
 3. **Zagospodarowanie terenów wsi Męcikał** - kompleksowa budowa infrastruktury drogowej (z lokalizacją ścieżek rowerowych, odwodnieniem projektowanych ulic oraz progami spowalniającymi).
 4. **Budowa bezpiecznego wyjazdu na ulicę Poczтовую.**
 5. **Budowa 2 witaczy w miejscowości Męcikał.** Witacze (np. tablice, rzeźby) ustawione przy drodze wojewódzkiej nr 235 (ulica Bruska) zarówno od strony Chojnic jak i Brus mające charakter informujący - wyróżniający np. Powiat Chojnicki, Gminę Brusy, miejscowość Męcikał. Elementy identyfikujące się z regionem Kaszub. Nawiązanie do położenia geograficznego miejscowości i jej walorów przyrodniczych, turystycznych, kulturalnych (np. hasło promujące miejscowość, mapa).
Ich głównym zadaniem jest powitać wjeżdżających Gości, zachęcić do odwiedzenia miejscowości, do inwestowania w niej. Dla mieszkańców witacz jest informacją, że są już w domu. Doceniając wagę pierwszego wrażenia warto zwrócić uwagę na witacze i włączyć je w całościową koncepcję kształtowania wizerunku wsi. Są one bowiem specyficzną wizytówką miejscowości.
Ogłoszenie konkursu plastycznego w szkole podstawowej w Męcikale na projekt witacza.
 6. **Zakup projektora multimedialnego na wyposażenie świetlicy wiejskiej w Męcikale.** Przy funkcjonowaniu tyłu stowarzyszeń na terenie sołectwa zakup projektora multimedialnego jest jak najbardziej zasadny.
Np. projektor multimedialny 3M X62 - profesjonalny projektor polecany w przypadku, gdy prezentacje przeprowadzane będą w średniej wielkości salach (świetlica wiejska w Męcikale). Dzięki obiektywowi szerokokątnemu oraz funkcji zmniejszania siły światła doskonale przygotowany również do projekcji w małych pomieszczeniach. Jego wyraźny obraz o sile światła 2500 ANSI lumenów i rozdzielczości XGA doceniony zostanie zwłaszcza przez prezynterów oczekujących doskonałej ostrości na ekranie. Projekcja wykresów, rysunków i innych materiałów o wysokim stopniu szczegółowości realizowana jest przez projektor 3M X 62 z zachowaniem maksymalnej dokładności i wierności. Stosunkowo niska waga (3 kg) pozwala na swobodny transport. Tradycyjna już w projektorach firmy 3M solidność gwarantuje niskie koszty utrzymania i długi realny czas życia lampy. 3M X62 ma 3 lata gwarancji na urządzenie.

7. **Wykonanie 4 tablic informacyjnych - planów wsi Męcikał.** Jest to dobre źródło informacji dla wszystkich przybyłych gości nieznanymi Męcikała, a nawet dla stałych mieszkańców wsi. Dzięki ustawieniu planu wsi, straż pożarna, karetka pogotowia, radiowóz policyjny czy pogotowie energetyczne będą mogły bezbłędnie trafić do każdego zakątka miejscowości.

8. **Wykonanie sygnalizacji świetlnej przy skrzyżowaniu ulic: Bruskiej** (droga wojewódzka 235), **Nad Brdą i Długą w Męcikale.** Zadanie ma na celu umożliwienie bezpiecznego dotarcia do szkoły przede wszystkim dzieci, ale również mieszkańców oraz gości - turystów.
Sprawa przejść dla pieszych to niezwykle delikatną materią. Z jednej strony występuje interes kierowców z drugiej - pieszych. Do tego dochodzą różne inne czynniki natury technicznej i prawnej, które muszą być uwzględnione przy wytyczaniu nowych przejść dla pieszych. Zawsze jednak na pierwszym miejscu być powinno bezpieczeństwo ludzi.
Najważniejsze zadanie - inwestycja, zdaniem mieszkańców Męcikała, to poprawa bezpieczeństwa pieszych w szczególności dzieci, które aby dostać się do szkoły muszą przejść przez drogę wojewódzką nr 235. Lokalizacja w pobliżu głównego węzła komunikacyjnego w miejscowości (ul. Bruska - droga wojewódzka nr 235), ul. Długa, ul. Nad Brdą, bezpieczny dostęp do szkoły, biblioteki, świetlicy wiejskiej, sklepów, czy remizy strażackiej, komunikacja do przystanków PKS. Na przejściu przy w/w skrzyżowaniu powinna pojawić się sygnalizacja świetlna dla pieszych na żądanie funkcjonująca w godz. od 6⁰⁰ do 21⁰⁰, później włączają się światła pulsacyjne. To, że sygnalizacja w naszej miejscowości jest konieczna potwierdza fakt, że w 1999 r. przez wieś przetaczało się 4420 P/dobę, a do roku 2015 prognozuje się na 8658 P/dobę .
 - na podstawie analizy wyników pomiarów generalnych przeprowadzonych przez GDDP w roku 1995 - średnioroczne dobowe natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej nr 235 w miejscowości Męcikał

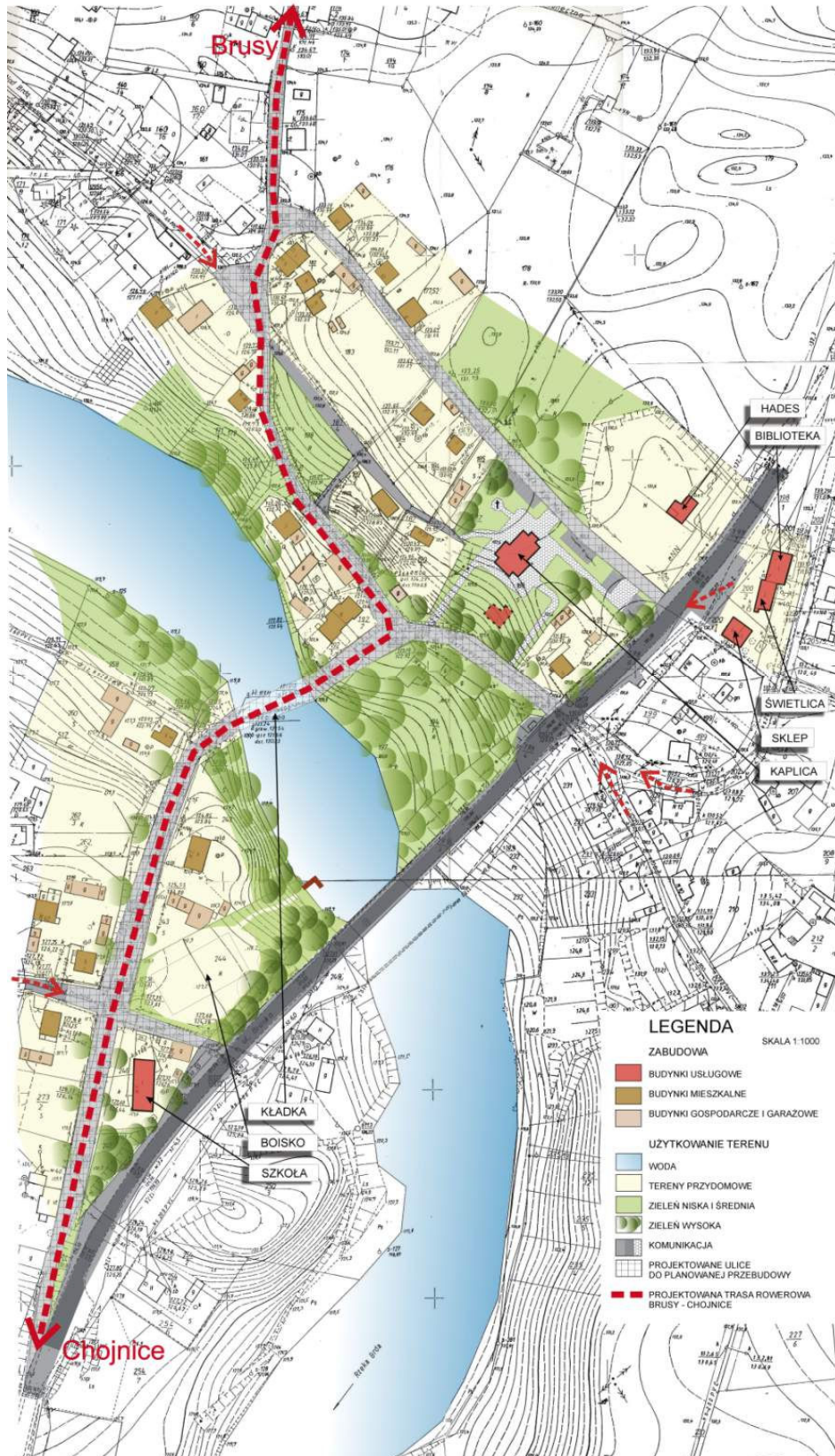
9. **Budowa chodnika wzdłuż ulicy 3 Maja w Czernicy po lewej stronie drogi od strony Męcikała** (dł. 625 m, pow. 2500 m²)

10. **Budowa ścieżki rowerowej z Męcikała do Czernicy** - długość 3950 m (ul. Bruska, Nad Brdą, 3 Maja, Czernicka w Męcikale → Czernica).

11. **Zagospodarowanie kąpieliska wraz z kompleksem rekreacyjno-sportowym w Czernicy.** Zadanie polega na: urządzeniu placu zabaw dla dzieci wraz z altanką, wykonaniu przyłącza kanalizacyjnego oraz pryszniców przy kąpielisku, a także wyposażeniu boiska w Czernicy w trwałe urządzenia do gry w piłkę nożną: bramki, ławki. Działanie wpływać ma na poprawę atrakcyjności turystycznej, a także zapewnić dzieciom i młodzieży warunki do wspólnego spędzania wolnego czasu.

Zał. graf. 1.

MĘCIKAŁ

Zał. graf. 2.

Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu rozwoju Sołectwa Męcikał na lata 2009-2018:

Zadanie	Cel	Potencjalny beneficjent	Mierniki	Termin realizacji	Wartość kosztorysowa zadania w zł (brutto)
Zadanie 1. Budowa trasy rowerowej o długości 2,27 km wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 235 na odcinku Męcikał – Turowiec, gmina Brusy	Cel 2	Gmina Brusy	2,27 km	2013-2014	624.567,95
Zadanie 2. Remont budynku biblioteki w Męcikale z poszerzeniem ofert o czytelnię z pracownią komputerową oraz punktem informacji turystycznej.	Cel 1	Gmina Brusy	1 kpl	2009-2010	700.000,00
Zadanie 3. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego – szkolnego z infrastrukturą towarzyszącą: placem zabaw dla dzieci. Zadanie polega m.in. na budowie boiska o wymiarach około 22,0 x 44,0 m.	Cel 1	Gmina Brusy	1 kpl	2009-2010	326.410,00
Zadanie 4. Budowa wieży widokowej w ramach budowy Kaplicy w Męcikale p.w. Błogosławionego Księdza Józefa Jankowskiego.	Cel 1	Parafia, Gmina Brusy	1 kpl	2009-2011	700.000,00
Zadanie 5. Budowa kładki dla pieszych nad Brdą zlokalizowanej w miejscu przebiegu starej szosy.	Cel 2	Gmina Brusy	1 kpl	2009-2015	1.500.000,00
Zadanie 6. Budowa oświetlenia w ulicach: Dąbek (od skrzyżowania z Akacjową), Akacjowej, Jaśminowej, Jesionowej, Kasztanowej, Chojnickiej, Pomorskiej i Kasztelańskiej w Męcikale.	Cel 2	Gmina Brusy	1 kpl	2009-2018	2.000.000,00
Zadanie 7. Wykonanie 4 tablic informacyjnych – planów wsi Męcikał.	Cel 1	Gmina Brusy	4 kpl	2009-2010	12.000,00
Zadanie 8. Zagospodarowanie kąpieliska	Cel 1	Gmina Brusy	1 kpl	2009-2010	50.000,00

wraz z kompleksem rekreacyjno-sportowym w Czernicy.							
Zadanie 9. Odbudowa bunkra – schronu TOW Gryf Pomorski Zielony Pałac.	Cel 3		Gmina Brusy, Stowarzyszenie	1 kpl	2009-2013	50.000,00	
Zadanie 10. Budowa boiska sportowego do piłki nożnej o wymiarach 60 m x 110 m (m.in. umożliwienie organizowania rozgrywek Gminnej Ligi Piłki Nożnej w Brusach, treningów drużyny piłkarskiej oraz ćwiczeń i zawodów strażackich).	Cel 1		Gmina Brusy, Stowarzyszenia	1 kpl	2009-2015	200.000,00	
Zadanie 11. Zagospodarowanie terenów wsi Męcikal – kompleksowa budowa infrastruktury drogowej (z lokalizacją ścieżek rowerowych, odwodnieniem projektowanych ulic oraz progami spowalniającymi).	Cel 2		Gmina Brusy, Powiat, WZD	1 kpl	2009-2018	4.650.000,00	
Zadanie 12. Budowa bezpiecznego wyjazdu na ulicę Pocztową.	Cel 2		Gmina Brusy	100 m ²	2010-2012	15.000,00	
Zadanie 13. Budowa 2 witaczy w miejscowości Męcikal. Witacze (m.in. tablice, rzeźby) ustawione przy drodze wojewódzkiej nr 235 (ulica Bruska) zarówno od strony Chojnic jak i Brus mające charakter informujący – wyróżniający.	Cel 1		Gmina Brusy	2 szt.	2010-2013	10.000,00	
Zadanie 14. Zakup projektora multimedialnego na wyposażenie świetlicy wiejskiej w Męcikale.	Cel 1		Stowarzyszenia	1 kpl	2010-2013	10.000,00	
Zadanie 15. Budowa chodnika wzdłuż ulicy 3 Maja w Czernicy po lewej stronie drogi od strony Męcikała. (dł. 625 m, pow. 2500 m ²)	Cel 2		Gmina Brusy, Powiat	2500 m ²	2010-2015	300.000,00	

Zadanie 16. Wykonanie sygnalizacji świetlnej przy skrzyżowaniu ulic: Bruskiej (droga wojewódzka 235), Nad Brdą i Długą w Męcikale . Sygnalizacja umożliwi bezpieczne dotarcie do szkoły przede wszystkim dzieci, ale również mieszkańców oraz gości – turystów.	Cel 2	WZD	1 kpl	2011-2015	1.000,00
Zadanie 17. Budowa ścieżki rowerowej z Męcikala do Czernicy -długość 3950 m (ul. Bruska, Nad Brdą, 3 Maja, Czernicka w Męcikale → Czernica).	Cel 2	Gmina Brusy, Powiat	4 km	2011-2016	1.200.000,00
Razem wartość kosztorysowa					12.448.977,95

Rada Soleccka:

Sołtys: